

Fundur með þingmönnum
16. maí 2025

Drög að umsögn um hækkun veiðigjalda

SAMTÖK
SJÁVARÚTVEGS
SVEITARFÉLAGA

Mat á áhrifum skv. frumvarpinu

Texti úr greinargerð

- ... muni hafa óveruleg áhrif á þau byggðarlög þar sem sjávarútvegsfyrirtæki eru **staðsett**.
- ... Framgreindar tölur eru birtar með þeim fyrirvara að þær byggjast á **upplýsingum um hvar greiðendur veiðigjalds eru með heimilisfesti** og endurspeglar tafla 25 því ekki nákvæmlega hvar starfsemi viðkomandi greiðenda veiðigjalds fer fram eða hvar starfsfólk fyrirtækja sem greiða veiðigjald er með skráð lögheimili og greiðir útsvar.

Athugasemdir samtakanna

- Nauðsynlegt er einmitt að greina hvar starfsemi greiðenda veiðigjalds fer fram og hvar starfsfólk er með skráð lögheimili og greiðir útsvar.
- Eingöngu þannig er hægt að átta sig á raunverulegum áhrifum.
- Líkt og greining KPMG sýnir fram á getur hækkun veiðigjalda haft afdrifarík áhrif á einstaka byggðakjarna.

Mat á áhrifum skv. frumvarpinu

Texti úr greinargerð

Komi til þess að einstakir greiðendur veiðigjalda taki ákvörðun um breytingar í rekstri sínum sem kunni að leiða til fækkunar starfa, sem þar af leiðandi skilar sér í lægra útsvari til sveitarfélaga, þá verður að telja að slík **ákvörðun sé ávallt byggð á viðskiptalegum grunni**, en ekki vegna breytinga á viðmiði við útreikning reiknistofns að baki veiðigjaldi.

Athugasemdir samtakanna

- Krafa um aukna hagræðingu og framlegð hefur haft afgerandi áhrif á fjölda starfa í veiðum og vinnslu, og þá jafnframt á íbúafjölda og afkomu sjávarútvegssveitarfélaganna.
- Þessar breytingar hafa verið einn stærsti áhrifavaldur í byggðapróun undanfarna áratugi.
- Líkur eru á að hækkun veiðigjalda geti haft áhrif á byggðapróun líkt og aðrar breytingar í sjávarútvegi sem leiða til hagræðingar og/eða samþjöppunar.

Tvöföldun veiðigjalda - möguleg áhrif á byggðir?

- a. Getur grafið undan rekstrarhæfni útgerða í brothættumbyggðum
- b. Getur leit til færri starfa, minni umsvifa og byggðaröskunar
- c. Sveitarfélög geta misst útsvarstekjur, hafnargjöld, væntanleg fasteignagjöld og geta fundið fyrir auknum félagslegum þrýstingi
- d. Áhrif geta náð langt út fyrir útgerðina – snerta samfélög í heild og umhverfi þeirra

Margþættar breytingar - takmörkuð yfirsýn

- a. Ríkisstjórnin hefur kynnt fjölmargar breytingar á gjaldtöku, m.a. veiðigjöld, kolefnisgjald, gjöld á fiskeldi og kílómetragjald.
- b. Samanlagt geta þessar breytingar haft veruleg áhrif á byggðapróun, en óvissa ríkir um útfærslu ákveðinna gjalda
- c. Sveitarfélög eiga erfitt með að meta áhrifin – sérstaklega í ljósi skorts á greiningum og óvissu á heimsmarkaði

Bætt samskipti og samtal?

Stefnuyfirlýsing
ríkisstjórnar
Samfylkingar,
Viðreisnar og
Flokks fólksins

- Samkvæmt 19. lið stefnuyfirlýsingar Samfylkingarinnar, Viðreisnar og Flokk fólksins ætlar ríkisstjórnin sér að **bæta samskipti ríkis og sveitarfélaga og treysta stoðir hinna dreifðu byggða.**
- Eru þessar aðgerðir sem hér eru nefndar í samræmi við það markmið?
- Samtökin óska eftir samtali og samvinnu. Áhrifamat er nauðsynlegt.

Samtökin leggja til að stíga minni skref :

Af hverju þrepaskipting hækkunar?

- Það dregur úr líkum á skyndilegri röskun á atvinnulífi og tekjugrunni sveitarfélaga
- Það gefur sveitarfélögum og fyrirtækjum **svigrúm til að aðlagast og greina áhrifin**
- Það minnkar hættu á samdrætti og fækkun starfa með tilheyrandi afleiðingum á byggðarfestu
- Það stuðlar að **fyrirsjáanleika og stöðugleika í byggðamálum**
- Það er í samræmi við meginreglur góðrar stjórnsýslu og meðalhófs.

Almannahagsmunir ekki sérhagsmunir

- Samtökin óska eftir málefnalegu samtali og samvinnu og vona að þessi fundur verði upphafið að því
- Samtökin vinna í þágu sveitafélaga og íbúa þeirra. Í þágu almannahagsmuna, ekki sérhagsmuna
- Samtökin þakka fyrir mætinguna á fundinn og vona að þingmenn hlusti á málefnalegar áhyggjur sveitafélagana. Ef fara á í þessa vegferð sem lagt er til í frumvarpinu þá verði hækkun byggð á bestu fáanlegu gögnum og tekin í þrepum